

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุบ้านนาสะไมย์ จังหวัดยโสธร

FACTORS RELATED TO QUALITY OF LIFE OF THE ELDERLY IN BANNASAMAI, YASOTHON PROVINCE

นิยม จันทน์วล ทักษิณ พิมพ์ศักดิ์ พัจณา วงษาพรหม และจิราวัฒน์ นาริรัตน์
วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ภูมิหลัง : ประเทศไทยอยู่ในภาวะที่เรียกว่า “สังคมสูงอายุ” คือ การมีประชากรที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด โดยพบว่าสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.2 ในปีพ.ศ.2533 เป็นร้อยละ 11.5 ในปี พ.ศ.2553 และจะเป็นร้อยละ 15.3 ในปี พ.ศ.2563 ผู้สูงอายุเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดทั้งสภาพร่างกายจิตใจรวมทั้งวิถีการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุก็เปลี่ยนไปมีกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมทางสังคมลดลง ทำให้เกิดความรู้สึกสูญเสียบทบาทจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวผู้สูงอายุต้องมีการปรับตัวอย่างมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุได้ ดังนั้นถ้าได้มีการเตรียมตัวและให้การดูแลสุขภาพอย่างเหมาะสม ก็จะทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีได้ จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้สูงอายุต้องมีการเตรียมความพร้อมอย่างจริงจังเพื่อรองรับต่อปัญหาต่างๆ ของผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้นตามมาอีกมากมาย

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุบ้านนาสะไมย์ตำบลนาสะไมย์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

วิธีการศึกษา : การวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional descriptive research) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่ยินดีตอบแบบสอบถามการวิจัย จำนวน 188 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล แบบสัมภาษณ์การสนับสนุนทางสังคมและแบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก ชุดย่อฉบับภาษาไทย (WHOQOL_BREF_THAI) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Chi-square test และFisher's Exact Test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษา : คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 84.13$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 20.90, 18.88, 10.89$ และ 27.31) ตามลำดับและพบว่าปัจจัยด้านเพศอายุและบุคคลที่พำนักอาศัยอยู่ร่วมในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

ข้อเสนอแนะ : เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเน้นการพัฒนาในด้านร่างกายจิตใจ ความสัมพันธ์ทางด้านสังคมและสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุโดยการให้ความรู้และคำแนะนำในการดูแลสุขภาพที่ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ ให้คำแนะนำญาติหรือผู้ดูแลผู้สูงอายุในการสนับสนุนและส่งเสริมการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ และชุมชนควรให้การสนับสนุนผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในชุมชนเช่นการประกอบกิจกรรมทางศาสนาประเพณีต่างๆซึ่งการมีส่วนร่วมในชุมชนจะทำให้ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในชีวิตมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้

คำสำคัญ : ผู้สูงอายุ, คุณภาพชีวิต

Corresponding author: นิยม จันทน์วล วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี 34190 โทร (66+) 45-353900 Fax (66+) 46-353901 e-mail: niyom.j@ubu.ac.th

FACTORS RELATED TO QUALITY OF LIFE OF THE ELDERLY IN BANNASAMAI, YASOTHON PROVINCE

Niyom Junnual, Taksin Pimpak, Patnapa Wongsaporm and Jirawat Narirat

College of Medicine and Public Health, Ubon Ratchathani University

Background: In current, Thailand is “Aging society” that the population aged 60 years and up more than 10 % of the total population. It was found that the proportion of elderly increased from 7.2 % in 2533 to 11.5% in 2553 and will increase to 15.3 percent in the year 2563. Elderly has changed physical, psychological and living. The activities or participation in society decrease that cause a sense of loss. Such changes of the elderly need to be adjusted significantly. The elderly have to prepare properly and provide health care. It makes elderly are healthy and have a better quality of life. It is especially important that those involved in caring for the elderly have to prepare seriously for various problems.

Objectives: To study the quality of life and factors associated with quality of life of elderly in Bannasamai, Yasothon province.

Materials and Methods: This study was a cross-sectional descriptive research. One hundred and eighty-eight elderly that were evaluated using personal questionnaire, social support interview and WHOQOL_BREF_THAI as the data collection. The descriptive statistics used for data analysis. The inference statistic was used in term of chi-square test and fisher’s exact test.

Result: The quality of life of elderly was moderate level ($\mu = 84.13$). In addition, physical, psychological, social relationships and environment of quality of life were moderate level ($\mu = 20.90, 18.88, 10.89$ และ 27.31) respectively. The quality of life were associated with statistically significant and gender, age and individuals residing in the family ($p < 0.05$).

Suggestion: To give the elderly a better quality of life, the relevant authorities should focus on developing the physical, psychological, social relationships and environment of the elderly by providing expertise and advice in health care that meets the needs of the elderly that advise relatives or caregivers to support and promote the health of the elderly. The community should support the elderly participants within the community, such as religious activities and traditions for elderly will have the satisfaction of living a better quality of life.

Keyword: Elderly, Quality of life